

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2882

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)**

Gårdsförsäljning av lokalproducerade alkoholhaltiga produkter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gårdsförsäljning av lokalproducerade produkter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra Skåne till försökslän för gårdsförsäljning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra vingårdar och mikrobryggerier till ombud för Systembolaget och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svensk produktion av öl och vin utvecklas i snabb takt. Mikrobryggerierna och vingårdarna i Sverige växer så det knakar och intresset för drycker som producerats i mindre skala har ökat betydligt. Det skapar nya arbetstillfällen på landsbygden, men samtidigt upplever flera mindre producenter att det är svårt att komma med i Systembolagets sortiment på grund av de nya regler som har införts. Det finns idag cirka 50 registrerade bolag med vinodling och av dessa har ett tjugotal produkter på Systembolaget AB. En handfull säljer dessutom sina produkter via näthandel och ytterligare en handfull säljer majoriteten av sitt vin via egna restauranger och konferensanläggningar. Några vingårdar har endast besök och provsmakning av sina viner, utan att sälja via Systembolaget eller restauranger. Den förra alliansregeringen öppnade 2008 för att tillåta lokala vin- och ölproducenter att sälja sina produkter på det närmaste Systembolaget, vilket utvidgades till de tre närmaste 2010. Detta är ett steg i rätt riktning men inte tillräckligt.

Samtidigt som Systembolaget arbetar efter vissa miljömål för att minska klimatpåverkan infördes dock nya regler av Systembolaget rörande försäljning av produkter från lokala vingårdar. Det nya regelverket innebär att de mindre och lokala producenterna generellt måste transportera sina varor till Systembolagets centrallager i Örebro av egen kraft – vilket driver upp fraktkostnaderna om man exempelvis är

vinproducent i Skåne. Logistiken riskerar därmed att missgynna vinproducenterna i södra Sverige. I dag fraktas vinflaskor från exempelvis Kullabygdens vingård till Malmö och därefter vidare upp till centrallagret för att där lastas om, fraktas ner till Systembolaget på Väla i Helsingborg och där säljas. En onödig transportsträcka som både är negativ för miljön och den enskilde producenten.

Vingårdar som ombud för Systembolaget

Möjligheten att sälja sina egna produkter ger mindre producenter en grundtrygghet på samma gång som producenternas möjlighet att marknadsföra sina produkter ökar. Att svenska mikrobryggerier och vingårdar får sälja sina produkter på Systembolaget kan även göra att turism- och besöksnäringen stärks, något som i sin tur skapar fler jobb. Att göra vingårdar och mikrobryggerier till ombud för Systembolaget är ett helgarderat sätt att tillåta gårdsförsäljning utan att Systembolagets ställning ändras. Systembolaget har redan idag över femhundra ombud. Ytterligare några hundra gör varken till eller från för folkhälsan. Men det kräver att Sverige förändrar lagstiftningen så att ombud kan ha egna produkter i lager. På så sätt diskriminerar inte gårdsförsäljningen producenter från andra länder. De får också sälja sina produkter hos ombuden.

Systembolagets monopol behöver inte stå i konflikt med gårdsförsäljning. Om inte hotet mot Systembolaget bara varit ett svepskäl för rädsla för konkurrens finns inget hinder för en reform som tillåter gårdsförsäljning. Om den politiska viljan finns, kan konflikten kring gårdsförsäljning av vin och öl lösas utan att monopolet hotas. Annars närmar vi oss snart en punkt där det kan bli aktuellt med ett överklagande till EU-domstolen om då EU-kommissionen redan har meddelat att gårdsförsäljning av alkohol är förenligt med Systembolagets alkoholmonopol och att det därmed inte finns några EU-rättsliga hinder som omöjliggör att sådan försäljning införs.

Skåne som försökslän för gårdsförsäljning av alkohol

Skåne har ett gott klimat för vinproduktion med redan idag ett trettiotal vingårdar i regionen och i dag sker även gårdsförsäljning av exempelvis frukt, grönsaker och kött där människor enkelt kan besöka en lokal gård och köpa med sig färska och goda produkter. Utifrån detta torde det knappast vara orimligt för den som besöker en av de skånska vingårdarna att också kunna köpa med sig en lokalproducerad vinflaska. Därför borde Skåne vara det naturliga valet för att bli ett försökslän för gårdsförsäljning av alkohol. Att öppna för gårdsförsäljning av alkohol ger nya arbetstillfällen, stärker den skånska turismsektorn och vitaliserar regionens attraktionskraft.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Gunilla Nordgren (M)

Thomas Finnborg (M)

Boriana Åberg (M)

Anders Hansson (M)

Patrick Reslow (M)

Tobias Billström (M)

Anette Åkesson (M)

Hans Wallmark (M)

Olof Lavesson (M)